

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' צו (שבת-הקדול) ו' ניסן תשע"ה

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 502

פצוצים יקרים - הודש הצאנזל'ה - ועצמנו פסח

ויאנחנו בני ישראל מן העבודה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה (שמות ב, כג) רצ"ל בתחילה היתה אנחתם רק מן העבודה הקשה, ואח"כ ויזעקו רצ"ל בלב במחשבה וכי לא שומים אנחנו שאנו צועקים להשי"ת אודות צרכי הגוף שהוא כלה ונפסד הלא טוב לנו יותר לדאוג ולזעוק על גלות השכינה, ותעל שועתם אל האלקים מן העבודה רצ"ל זה היה עולה יותר מן מה שזעקו מהעבודה כי הזעקה שכלבם היתה במסירות נפש יותר.

בענין שעבוד המלכויות הגה עיקר המטרה של המלכויות היה בשביל ממון וכבוד, לכן כשרודפים אחר ממון וכבוד הרי נותן להם בזה יניקה גדולה ח"ו, לכן יש להיות בגדר שונא בצע, והדרך להגיע לזה היא ע"י קניית מדת החסד שמרגיל עצמו להיות נותן ומשפיע, אז מקבל השפע ישירות מלמעלה מבלי להזקק למלכויות דקליפה.

כה אמר ה' בני בכורי ישראל (שמות יא, ח) ואמרת אל פרעה במכה האחרונה היא מכת בכורות שמעתה תהיו נגאלים ותהיה הבכורה והמעלה ניכרת בהם, וכשם שקרא הקב"ה לישראל בכור כך קרא את עצמו בכור כמו שכתוב קדש לי כל בכור ופירושו קדש אותי בכלל הבכורות יתבאר מזה שהקב"ה היה עם עמו ישראל בצורת השעבוד ואין הבכורה ניכרת בהם וכשיצאו משעבוד מצרים תהיה הבכורה ניכרת בהם בישראל וכבכיכול הקב"ה יקרא לעצמו "בכור" כי עד עתה עמו אנכי בצרה.

ובני ישראל עשו כדבר משה וגו' (שמות יב, לה) מפרש רש"י כדבר משה שאמר להם במצרים (לעיל יא, ב) וישאלו איש מאת רעהו, דברי משה מכוון על עשית שלום וחסד ביניהם ואכן בני ישראל "עשו" מרמוז על מדת השלום שע"ז עשו החסד ביניהם, שכן ש"עשו" בנימטריה "שלום".

משכו וקחו לכם צאן למשפחותיכם וגו' (שמות יב, כא) פרש"י (בפסוק ו) שהיו בני ישראל שמופים מעבודת כוכבים אמר להם משה משכו ידיכם מעכו"ם וקחו לכם צאן של מצוה ע"כ, אמרו ברדת זקנים כשראו המצרים שלוקחים הפסחים לשחוט נתקבצו עליהם להרגו ועשה להם הקב"ה נס ונצולו. הרי מזה שמיד שמשכו ידיהם מהע"ז מיד זכו ליום הגדול שניצולו בנס כי מיד נכנסו לכלל כי מי גוי גדול, מכאן חשיבות הקבלה הטובה.

ופרעה הקריב (שמות יד, י) איתא במדרש (שמו"ד כא) ופרעה הקריב לבן של ישראל לאביהן שבשמים כי ע"י הצרות הדוחק והלחץ צעקו בני ישראל אל ה', ועשו תשובה מתוך הלחץ והדוחק של פרעה, ואמרו בני ישראל לעצמם מדוע נעשה תשובה מתוך לחץ ודוחק הלא טוב כי נעשה תשובה מאהבה בתור בעל בחירה, וזה שאמר הקב"ה וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבידים אותם על שהמצרים מביאים אותם להיות עבדי ה', יותר טוב לעבוד את ה' מתוך אהבה ולא מתוך לחץ ודוחק. (מצמצח ישועות) **ברוך** שומר הבטחתו וכו' (הגש"פ) ומה ההבטחה? זה להיות בניו בשעבוד ארבע מאות שנה וההבטחה גדולה שדייקא ע"י הגלות יהיה לבני ישראל כח זה למצוא בחינת הפנימיות בכל הסתר, וזה שנקרא "גלות" על שם לעורר התגלות הפנימיות שבתוך ההסתר.

מצה זו שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ. הרב בסידור פירש כי מצה כמו שהיא בלי התנשאות שהיא החמץ הגסות שמשנא עצמו ועולה בנפיתח, איתא בזה"ק כי ההפרש בין מצה לחמץ היא בנקודה שבין "ה" ל"ח" כי היא הנקודה בתוך הדלת שיודע שאין לו כלום רק נקודה פנימית שנתן השי"ת וע"י שממשיך הנקודה לעצמו נעשה ח' הוא חמץ.

פסח כשר וש"מ ח

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

502 ב

האשכ שחת פרא"ש זי"א פרשת ויגש תשל"ה פאבא ליפאס ז"ל א.א.

אצלו שלימות הגוף.

היינו שאדם יחזור לבחינה שהיה קודם החטא, ומכל הסיבות שהוא עבר עד עקבתא דמשיחא הוא הגיע להיות שלימות הגוף. הגוף הזה הוא השלימות, וכך הוא ישאר - גוף. ואז הגוף עצמו מכיר במציאות הבורא ולא שואל שום שאלה, בגלל שאין לו כל התנגדות. כמו שהרבש"ע אין לו התנגדות מכיון שהוא יחיד בעולמו ואין שני לו, כי הוא המציאות, ואחד שהוא יחיד בעולמו אין גבוה ממנו שתהיה לו ממנו התנגדות כך יהיה האדם, אחרי שיעבוד על עצמו ויעלה את כל הניצוצות ואת הנשמות הערטילאיות שלו. ואין לך אדם שאין לו נשמות ערטילאיות בגלל חטא עץ הדעת, שאז הקב"ה דקדק עם האדם בחוט השערה.

ומה שדקדק עמו כל כך הוא מפני שקודם החטא היה האדם בשיא השלימות בבחינת גוף. אמנם הרבש"ע רצה שלא המלאך יהיה גוף רק הגוף יהיה מציאות גוף, דהיינו שיבוא למציאות הגוף מתוך בחירה ולא יהיה כמלאך שאין לו בחירה. ולכן הוא הכניס את אדם למצב של בחירה. ומהי הבחירה - סכנה. כאשר הקב"ה אמר לו "מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת לא תאכל" מיד נהיה סכנה והאדם התחיל לפחד. מה הוא פחד, כי מזה שהרבש"ע אמר לו כזה דבר הוא ראה שהוא אין ובכך השיג את יסוד האין. הרבש"ע הוא הרי אין, ולכן הוא נתן לו להשיג את האין שלו (של הרבש"ע) מהאין של הגוף, ואיך שהוא אמר לו "מכל עץ הגן אכול תוכל" אז הוא קלט מה

אכן, גם זה שמבין ולומד, ולא מתעייף, והולך מחיל אל חיל, לא נמלט מן הסכנה שאחר שהתגבר גם על הנסיון הזה יתפתה לומר "בחנוני ונסני". כי גם זה שהגיע באמת לבחינה של "ולבי חלל בקרבי", וכבר נמצא בכוז שלימות ש"מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתיו", כמו שנאמר "דוד מלך ישראל חי וקיים" דהיינו בחינת שלימות משיח, הוא עדיין נעצר בגלל "עון עקבי יסובני", בגלל "עקבתא דמשיחא" שהם הנשמות הערטילאיות שנדבקות אל הצדיק אמת. והצדיק אמת צריך להביא אותם אל שלימות התיקון, בגלל שהוא פגם והנשמות הערטילאיות הם כתוצאה מן הפגם שלו. וממילא הוא יש לו הרבה מה לפחד מעונות שאדם דש בעקיביו, כי כל עוד שהאדם לא הגיע לבחינת "כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמוך" לא יתכן שלא יתרגז. וכל עוד שיש נשמות ערטילאיות הצדיק אינו יכול להגיע לשלימות, כי הצדיק הוא בבחינת "עמו אנוכי בצרה". וכל עוד שיש עוד נשמה ערטילאיות אחת אין הצדיק בשלימות.

אחר שיבוא המשיח יהיה עולם כמנהגו נוהג, ואנו נחיה באותה צורה כמו שאנו חיים עכשיו, שום דבר לא יהיה שונה. בגלל שלהכיר שיש רבש"ע, כמו שיהיה אז "יכירו וידעו כל יושבי תבל כי לך תכרע כל ברך", זה לא מי יודע מה, כמו שאפשר לחשוב. רק בפשטות, אדם שלומד לעבוד על עצמו נהיה הוא בעצמו מציאות של שלימות הוי", וכל הבחינות שיש אצל הרבש"ע בבחינת "נפש" הוא מקבל בבחינת "גוף", וזה נהיה

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

1502

נקרא שמתי שהוא מכניס את האדם לסכנה, האדם יהיה בבחינת "דומיה", "לך דומיה תהילה". כאשר האדם נכנס לבחירה הוא נכנס לסכנה. בחירה היא אין, להכיר את יסוד האין שלו. כי כמו שהרבש"ע הוא אין בנפש - מה שאנו לא מבינים, כך האדם הוא באותה בחינה, זה לעומת זה. מכיון שלאדם יש בחירה הוא בסכנה. שלא יאבד את האין של עצמו, ועל ידי זה יאבד את האין של הנפש. ומהו האין של הנפש, הסיבה מהיכן הוא חי. "מבשרי", מהאין שלי שאין לו קיום, אם כך מאין אני חי - "אחזה אלוקה", אני רואה שיש אין.

כשאדם עובד על עצמו שלא ישכח שהוא אדם, שהוא גוף, ובגלל שאינו שוכח שהוא גוף הוא חי כל הזמן בתחושת סכנה, ומהי סכנה - אין, בגלל שהוא אין אז הוא מגיע לשיא השלימות, דהיינו השלימות של הגוף, והגוף נהיה כולו נפש שלפני הבחירה. ולמה, מפני שהוא נהיה "מעביר על מידותיו", שלמדות שהתאווה בוערת הוא מעביר על טבעו ומידותיו. כמו שהרבש"ע מעביר על מידותיו ומוחל לנו את העונות כאשר אנו פוגמים, כך גם הוא מעביר על מידותיו והוא לא נותן את הגוף בשביל התאוות שלו. ואז הוא נהיה שלימות הגוף, שזהו שלימות הנפש שלפני הבחירה, והוא מעביר על מידותיו של הקב"ה. שהקב"ה ברא את המידה של בחירה, והוא מעביר את המידה של בחירה, ומבטל ממנו את הבחירה. זהו שלימות של משיח. וכאשר אנו כולנו נגיע לזה יהיה שלימות של משיח.

זה אדם. עד אז הוא לא ידע מה זה "אדם", כל הזמן שהוא חי. אמנם הוא חי עד אז רק שעות ספורות, אבל בזמן ההוא הוא היה בבחינת אדם, שהנו בבחינת אין סוף, והשעות הללו היו אצלו אלף שנים, בבחינת "כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור". כאשר הרבש"ע ברא את האדם הכניס אותו לאין סוף, ואין סוף זה כבר בחינה של בחירה, סכנה. ובגלל שאדם פגם אז הוא פגם בכל הגלגולים, כמו שאם לא היה פוגם אז היה מעלה את כל הניצוצות של בחינת גוף, ולא היו צריכים להבראות כל הנפשות, ולא היו צריכים להתחתן, והוא היה מגיע לאותה מציאות שאין לנו בה כל השגה שנקראת מציאות הוי' בנפש. מה שזה למעלה מהשגתינו. דום לה' והתחולל לו.

אם הוא לא היה פוגם בעץ הדעת הוא היה מגיע לבחינה של שלימות גוף, רק שהרבש"ע רצה בבחירה, והוא צמצם את עצמו והסתיר את עצמו וברא את האדם מחומר בשביל שיהיה בחירה. הרי מהו אדם, אדם זה הרבש"ע, וכי יש עוד משהו מלבדו. נמצא שהוא בעצמו בחר לעצמו במציאות של בחירה, והוא גירה בעצמו את הנחש, והוא פיתה את עצמו, והנחש ניצח אותו. ולמה הוא ניצח, בגלל שהאדם לא נהיה שלימות הנפש. ולכן אנו סובלים עד היום, עד שהגוף לא יגיע למציאות שלימות הנפש בגוף, לבחינה שלפני חטא עץ הדעת. שהאדם היה בלי בחירה.

הרבש"ע ברא את האדם בבחינה זו בגלל שהוא רצה בחירה. ומהי בחירה, בחירה

בענין אכילת המצה. בפסח מצרים נצטוו לאכול את הפסח על מצות ומרורים. וכשיצאו ממצרים לא הספיק בצקם להחמיץ. מתבאר מדברי המהר"ל דמצה בפסח מצרים ענינה לחם פשוט המכון להנהגת הפשיטות והענוה שבזכות זה יצאו ממצרים, והמצה ביציאת מצרים ענינה הכנה לגאולה העתידה. (אוסרי לגפן)

בענין ד' לשונות של גאולה, אי אפשר לצייר שיהא איש המוני שהוא כעבד עובד בעבודת חומר ולבנים שיעלה תוך זמן מועט למעלת ישראל ראוי לעמוד במעמד הר סיני וכו'. ד' הלשונות מראה איך שהתעלו בהדרגה תחילה והוצאתי מתחת סבלות מצרים, ואח"כ מעצם השעבוד ואח"כ היותם בני חורין ואח"כ העלה אותם הקב"ה למעלת ולקחתי אתכם לי לעם, וקבעו ארבע כוסות יין המשמח לב ובכח השמחה לחוש בהשתנות המדורגת. (מתוך העמק דבר)

גאולת ישראל היא חותמת נצח על קשר הקירבה שבינינו ובין אלקינו. רק כאשר כל תמצית הלב שהקריבו כל ישותם לאלקינו ובהכרה שלא ידינו רמה אלא ה' פעל כל זאת, ולא בכח ועוצם יד אלא ההתמסרות לה' הוא יסוד חרותנו.... (גואלנו ה')

בכל דור ודור חייב אדם להראות את עצמו כאילו הוא בעצמו יצא עתה משעבוד מצרים וכו', ועל דבר זה צוה הקב"ה בתורה וזכרת כי עבד היית, כלומר כאילו אתה בעצמך היית עבד ויצאת לחירות ונפדית.... (רמב"ם)

גאולה: בשם הרב הקדוש ממעוז'בו זיע"א: מה שאומרים קודם תפלת שמונה עשרה "גאל" ישראל לשון עבר ובתפלת שמונה עשרה "גואל" ישראל לשון הווה. בשם שמאמינים אשר השי"ת גאל את אבותינו ממצרים כן גואל אותנו תמיד והוא יגאל אותנו בקרוב. (קו ונקי)

קידוש של שבת צריך שיוכיר בו יציאת מצרים. ואין צריך לומר שקידוש של המועדות שענינם סובב על יציאת מצרים, אלא אף של שבת כן שהאמונה היוצאת לנו מענין יציאת מצרים והוא אמונת גמול עונש ושנוי הטבעיים. וכן היוצאת מענין שבת והוא חידוש העולם הכל רומז אל ענינים הקשורים זה בזה, ושואין מציאות להאמנת האחד מבלתי האחר כמו שהתבאר למבינים. (מאיר)

בגשמת כל חי אומרים דבר והיפוכו, אומרים אילו פינו מלא שירה כים וכו' אין אנו מספיקים להודות לך ה' אלקינו וכו' ואח"כ אומרים על כן אברים שפלגת בנו וכו' הן הם יודו ויברכו וכו' כי כל פה לך יודה וכו' כדבר שכתוב כל עצמותי תאמרנה ה' וכו'? התירוץ כשרואים ישראל עד כמה הקב"ה עוזר ומשפיע מפני שרצונו שיתקרבו אליו בהלל והודיה כדכתיב (ישעיהו מג) עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו, פרש"י עם זו יצרתי לי למען תהלתי יספרו. אזי בכל פה ובכל מצב יודו וישבחו בהוצאתנו ממצרים, וכמו שעד הנה עזרונו רחמיך כך אל יששנו ה' אלקינו לנצח. (מתוך יגיה אור)

בעזהשי"ת תתקיים נסיעה למירון ביום שלישי י"ח ניסן ג' דחזה"מ פסח
בשעה 12.00 בצהריים, היציאה מרח' החשמונאים

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים
☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעיילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע
הר"ר אריה מרדכי בן הר"ר שאול יצחק ז"ל נלב"ע ז' ניסן
הר"ר אפרים זושא בן הר"ר שאול ז"ל נלב"ע ז' ניסן
ת. נ. צ. ב. ה.

לעיילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

